

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 13. oktober 2016
Kontor: Straffulbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Hanne Louise Jensen
Sagsnr.: 2016-0030-4868
Dok.: 2099329

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 944 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 21. september 2016. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lars Aslan Rasmussen (S).

Søren Pind

/

Ane Røddik Christensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 944 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren i forlængelse af samrådet den 13. september 2016 om fængselsbetjentes sikkerhed redegøre for, om der findes evidens fra andre lande, som vi normalt sammenligner os med, for at højere straffe og udrustning med peberspray vil øge sikkerheden og trygheden for fængselspersonalet?”

Svar:

1. Det er en prioritet for regeringen at sikre respekten for vores offentlige institutioner og de folk, der hver dag passer deres arbejde i statens tjeneste, herunder vores fængselsbetjente.

Regeringen og de øvrige borgerlige partier fremlagde derfor i maj måned en Respektpakke, der skal give offentligt ansatte og deres familiemedlemmer en markant bedre strafferetlig beskyttelse mod vold, trusler og chikane. Med Respektpakken vil vi bl.a. forhøje straffen for vold og trusler mod offentligt ansatte i fritiden.

Der har hen over sommeren været en række episoder, hvor politibetjente og fængselsbetjente er blevet chikaneret og udsat for vold og trusler både i og uden for tjenesten. Derfor har vi besluttet at supplere Respektpakken med en ny chikaneregel i straffeloven, så det f.eks. bliver strafbart, hvis en tidligere indsat forfølger en fængselsbetjent eller krænker fængselsbetjentens fred ved at kontakte denne på sin bopæl.

Straf er et grundlæggende element i vores retssystem, og straffens længde er af betydning, ikke mindst for ofrene og for vores retsfølelse som borgere.

Det er herudover min forventning, at Respektpakkens strafskærpelser vil have en vis præventiv effekt. Det er min antagelse, at udsigten til straf i hvert fald i nogle tilfælde vil virke afskrækkende på dem, som overvejer at chikanere eller true fængselsbetjente. Jeg er dog ikke bekendt med forskning, der viser, at højere straffe øger sikkerheden og trygheden for fængselsbetjente.

2. Fængselsforbundet har over for mig efterspurgt en udvidelse fængselsbetjentes mulighed for at bære peberspray netop med henblik på at styrke fængselsbetjentenes sikkerhed og tryghed i deres daglige arbejde med indsatte.

Det er vigtigt at lytte til de mennesker, som det handler om, og jeg vil derfor udvide den nuværende ordning, således at fængselsbetjente kan bære peberspray som en del af den almindelige personlige udrustning i de lukkede fængsler, på de lukkede afdelinger og i arresthusene. Efter den gældende ordning må peberspray alene bæres, hvis der foreligger en særlig risikosituation, hvor anvendelse af peberspray kan blive nødvendig. Herudover opbevares peberspray af institutionen i særlige peberspraydepoter og udleveres herfra. Udvidelsen skal give fængselsbetjentene bedre muligheder for at reagere hurtigt og effektivt i en situation, hvor anvendelsen af peberspray er nødvendig, og hvor mindre indgribende magtmidler er utilstrækkelige. Bæring af peberspray forventes samtidigt at kunne medvirke til at forebygge konfliktsituationer og undgå, at tilspidsede situationer optrappes yderligere.

3. Jeg er ikke bekendt med forskning eller undersøgelser fra andre lande, der direkte forholder sig til, om udrustning med peberspray øger sikkerheden og trygheden for fængselsbetjente. Direktoratet for Kriminalforsorgen har imidlertid tidligere i henholdsvis september 2010 og februar 2013 evalueret anvendelsen af peberspray i kriminalforsorgens fængsler og arresthuse. Det bemærkes, at peberspray på daværende tidspunkt alene kunne bæres, hvor der forelå en konkret risikosituation. Evalueringerne er vedlagt besvarelsen.

I september 2010 evaluerede kriminalforsorgen en 1-årig forsøgsordning med anvendelse af peberspray. Det fremgår bl.a. af evalueringen, at pebersprayeren har haft den ønskede effekt og virkning ved primært at virke præventivt og i øvrigt at have pacificeret indsatte, således at yderligere magtanvendelse ikke har været nødvendig. Det fremgår endvidere, at personalet samstemmende udtaler, at de føler sig mere trygge, og at pebersprayeren kan være medvirkende til at undgå, at tilspidsede situationer optrappes yderligere. Det fremgår derudover, at kriminalforsorgen før iværksættelsen af den 1-årige forsøgsordning indhentede oplysninger om den svenske kriminalforsorgs erfaringer med anvendelse af peberspray. Den svenske kriminalforsorg oplyste i den forbindelse, at antallet af øvrige magtanvendelser var faldet markant, og at peberspray havde en præventiv effekt.

I februar 2013 gennemførte kriminalforsorgen en ny evaluering efter at peberspray blev permanent indført som en del af kriminalforsorgens magtmidler. I evalueringen blev det konkluderet, at peberspray har haft den ønskede effekt og virkning ved primært at virke præventivt og i de skarpe til-

fælde at have pacificeret indsatte, således at behov for yderligere magtanvendelse har været minimeret.

I den udstrækning, der kan drages paralleller til politiet, kan det oplyses, at Rigspolitiet i januar 2007 uarbejdede en evaluering af et forsøg med peberspray i Østjyllands Politi, som blev iværksat den 1. juni 2006. Formålet med forsøget var bl.a. at afdække, om peberspray var egnet til at indgå som et magtmiddel for politiet i sammenhæng med skydevåben, stav, hund og gas. I Rigspolitiets evaluering konkluderes det på baggrund af svenske erfaringer og det danske forsøg bl.a., at peberspray vurderes at være et vel-egnet magtmiddel, som kan medvirke til, at der sker færre skader på både borgere og politifolk under anholdelser, idet voldsomme anholdelser med for eksempel anvendelse af stav i større omfang kan undgås.